श्रीमद् भागवत का यह सार
भगवद् भक्ति ही आधार

શ્રી મદ્ભાગવત રસિક કુટુંબ

UG-11.24 - પંચમ સોપાન

स्व धाम प्रस्थान को देखो हो रहे श्री कृष्ण तैयार।
उद्धृत किए उद्धव समक्ष अद्भुत अनमोल उद्गार।।

નારાયણં(ન્) નમસ્કૃત્ય, નરં(ઞ્) ચૈવ નરોત્તમમ્.
દેવીં(મ્) સરસ્વતીં(વ્ઁ) વ્યાસં(ન્), તતો જયમુદીરયેત્.

નામસઙ્કીર્તનં(યઁ) યસ્ય, સર્વપાપપ્રણાશનમ્.
પ્રણામો દુ:ખશમનસ્, તં(ન્) નમામિ હરિં(મ્) પરમ્.

શ્રીમદ્ભાગવતમહાપુરાણમ્
એકાદશ: સ્કન્ધ:
..અથ ચતુર્વિં(મ્)શોઽધ્યાયઃ .

શ્રીભગવાનુવાચ
અથ તે સં(મ્)પ્રવક્ષ્યામિ, સાં(ઙ્)ખ્યં(મ્) પૂર્વૈર્વિનિશ્ચિતમ્ .
યદ્ વિજ્ઞાય પુમાન્ સદ્યો, જહ્યાદ્ વૈકલ્પિકં(મ્) ભ્રમમ્ .. ૧..

આસીજ્જ્ઞાનમથો હ્યર્થ, એકમેવાવિકલ્પિતમ્ .
યદા વિવેકનિપુણા, આદૌ કૃતયુગેઽયુગે .. ૨..

તન્માયાફલરૂપેણ, કેવલં(ન્) નિર્વિકલ્પિતમ્ .
વાઙ્મનોગોચરં(મ્) સત્યં(ન્), દ્વિધા સમભવદ્ બૃહત્ .. ૩..

તયોરેકતરો હ્યર્થઃ(ફ્), પ્રકૃતિઃ(સ્) સોભયાત્મિકા .
જ્ઞાનં(ન્) ત્વન્યતમો ભાવઃ(ફ્), પુરુષઃ(સ્) સોઽભિધીયતે .. ૪..

તમો રજઃ(સ્) સત્ત્વમિતિ, પ્રકૃતેરભવન્ ગુણાઃ .
મયા પ્રક્ષોભ્યમાણાયાઃ(ફ્), પુરુષાનુમતેન ચ .. ૫..

તેભ્યઃ(સ્) સમભવત્ સૂત્રં(મ્), મહાન્ સૂત્રેણ સં(યઁ)યુતઃ .
તતો વિકુર્વતો જાતોઽ-હં(ઙ્)કારો યો વિમોહનઃ .. ૬..

વૈકારિકસ્તૈજસશ્ચ, તામસશ્ચેત્યહં(ન્) ત્રિવૃત્ .
તન્માત્રેન્દ્રિયમનસાં(ઙ્), કારણં(ગ્) ચિદચિન્મયઃ .. ૭..

અર્થસ્તન્માત્રિકાજ્જજ્ઞે, તામસાદિન્દ્રિયાણિ ચ .
તૈજસાદ્ દેવતા આસન્-નેકાદશ ચ વૈકૃતાત્ .. ૮..

મયા સં(ગ્)ચોદિતા ભાવાઃ(સ્), સર્વે સં(મ્)હત્યકારિણઃ .
અણ્ડમુત્પાદયામાસુર્- મમાયતનમુત્તમમ્ .. ૯..

તસ્મિન્નહં(મ્) સમભવ-મણ્ડે સલિલસં(મ્)સ્થિતૌ .
મમ નાભ્યામભૂત્ પદ્મં(વઁ), વિશ્વાખ્યં(ન્) તત્ર ચાત્મભૂઃ .. ૧૦..

સોઽસૃજત્તપસા યુક્તો, રજસા મદનુગ્રહાત્ .
લોકાન્ સપાલાન્ વિશ્વાત્મા, ભૂર્ભુવઃ(સ્)સ્વરિતિ ત્રિધા .. ૧૧..

દેવાનામોક આસીત્ સ્વર્-ભૂતાનાં(ગ્) ચ ભુવઃ(ફ્) પદમ્ .
મર્ત્યાદીનાં(ગ્) ચ ભૂર્લોકઃ(સ્), સિદ્ધાનાં(ન્) ત્રિતયાત્ પરમ્ .. ૧૨..

અધોઽસુરાણાં(ન્) નાગાનાં(મ્), ભૂમેરોકોઽસૃજત્ પ્રભુઃ .
ત્રિલોક્યાં(ઙ્) ગતયઃ(સ્) સર્વાઃ(ખ્), કર્મણાં(ન્) ત્રિગુણાત્મનામ્ .. ૧૩..

યોગસ્ય તપસશ્ચૈવ, ન્યાસસ્ય ગતયોઽમલાઃ .
મહર્જનસ્તપઃ(સ્) સત્યં(મ્), ભક્તિયોગસ્ય મદ્ગતિઃ .. ૧૪..

મયા કાલાત્મના ધાત્રા, કર્મયુક્તમિદં(ઞ્) જગત્ .
ગુણપ્રવાહ એતસ્મિન્- નુન્મજ્જતિ નિમજ્જતિ .. ૧૫..

અણુર્બૃહત્ કૃશઃ(સ્) સ્થૂલો, યો યો ભાવઃ(ફ્) પ્રસિધ્યતિ .
સર્વોઽપ્યુભયસં(યઁ)યુક્તઃ(ફ્), પ્રકૃત્યા પુરુષેણ ચ .. ૧૬..

યસ્તુ યસ્યાદિરન્તશ્ચ, સ વૈ મધ્યં(ઞ્) ચ તસ્ય સન્ .
વિકારો વ્યવહારાર્થો, યથા તૈજસપાર્થિવાઃ .. ૧૭..

યદુપાદાય પૂર્વસ્તુ, ભાવો વિકુરુતેઽપરમ્ .
આદિરન્તો યદા યસ્ય, તત્ સત્યમભિધીયતે .. ૧૮..

પ્રકૃતિર્હ્યસ્યોપાદાન-માધારઃ(ફ્) પુરુષઃ(ફ્) પરઃ .
સતોઽભિવ્યઞ્જકઃ(ખ્) કાલો, બ્રહ્મ તત્ત્રિતયં(ન્) ત્વહમ્ .. ૧૯..

સર્ગઃ(ફ્) પ્રવર્તતે તાવત્- પૌર્વાપર્યેણ નિત્યશઃ .
મહાન્ ગુણવિસર્ગાર્થઃ(સ્), સ્થિત્યન્તો યાવદીક્ષણમ્ .. ૨૦..

વિરાણ્મયાઽઽસાદ્યમાનો, લોકકલ્પવિકલ્પકઃ .
પં(ઞ્)ચત્વાય વિશેષાય, કલ્પતે ભુવનૈઃ(સ્) સહ .. ૨૧..

અન્ને પ્રલીયતે મર્ત્ય-મન્નં(ન્) ધાનાસુ લીયતે .
ધાના ભૂમૌ પ્રલીયન્તે, ભૂમિર્ગન્ધે પ્રલીયતે .. ૨૨..

અપ્સુ પ્રલીયતે ગન્ધ, આપશ્ચ સ્વગુણે રસે .
લીયતે જ્યોતિષિ રસો, જ્યોતી રૂપે પ્રલીયતે .. ૨૩..

રૂપં(વ઼્) વાયૌ સ ચ સ્પર્શે, લીયતે સોઽપિ ચામ્બરે .
અમ્બરં(મ્) શબ્દતન્માત્ર, ઇન્દ્રિયાણિ સ્વયોનિષુ .. ૨૪..

યોનિર્વૈકારિકે સૌમ્ય, લીયતે મનસીશ્વરે .
શબ્દો ભૂતાદિમપ્યેતિ, ભૂતાદિર્મહતિ પ્રભુઃ .. ૨૫..

સ લીયતે મહાન્ સ્વેષુ, ગુણેષુ ગુણવત્તમઃ .
તેઽવ્યક્તે સં(મ્)પ્રલીયન્તે, તત્ કાલે લીયતેઽવ્યયે .. ૨૬..

કાલો માયામયે જીવે, જીવ આત્મનિ મય્યજે .
આત્મા કેવલ આત્મસ્થો, વિકલ્પાપાયલક્ષણઃ .. ૨૭..

એવમન્વીક્ષમાણસ્ય, કથં(વ઼્) વૈકલ્પિકો ભ્રમઃ .
મનસો હૃદિ તિષ્ઠેત, વ્યોમ્નીવાર્કોદયે તમઃ .. ૨૮..

એષ સાં(ઙ્)ખ્યવિધિઃ(ફ્) પ્રોક્તઃ(સ્), સં(મ્)શયગ્રન્થિભેદનઃ .
પ્રતિલોમાનુલોમાભ્યાં(મ્) પરાવરદૃશા મયા .. ૨૯..

ઇતિ શ્રીમદ્ભાગવતે મહાપુરાણે પારમહં(મ્)સ્યાં(મ્)
સં(મ્)હિતાયામેકાદશસ્કન્ધે ચતુર્વિં(મ્)શોઽધ્યાયઃ ..

ૐ પૂર્ણમદ:(ફ્) પૂર્ણમિદં(મ્) પૂર્ણાત્પૂર્ણમુદ*ચ્યતે

પૂર્ણ*સ્ય પૂર્ણમાદાય પૂર્ણમેવાવશિ*ષ્યતે.

ૐ શાન્તિ:(શ્) શાન્તિ:(શ્) શાન્તિ: